

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sectio I. Vtrùm quævis substantia assumi possit à Verbo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

Tom. II.

Deitati secundum se, semperque ex modo significandi intelligitur in illis prædicationibus tanquam subiectum immediatum Deus, & dum dicitur *Vnus est Omnipotens, unus Immensus, &c.* sensus est, *Vnus est Deus Omnipotens, Deus Immensus, &c.* quod etiam dici debet de hac voce *Creator*; eâ enim de causâ tantum est in divinis unus creator, licet actio creativa importari solum videatur in obliquo, quia immediatum prædicatum in eâ propositione est Deus, non quidem nudè sumptus, sed vestitus, ut ita dicam, extrinsecè actione creativa, & sensus est, in divinis tres Personæ sunt unus tantum Creator, id est, unus tantum Deus creator.

VIII.

Varia combinationes tum in divinis, tum creatis discernuntur.

Hinc etiam resolvitur quid dicendum circa varias combinationes, quas imaginari quis facile posset in præsentia materiâ. Una enim persona divina unita duabus humanitatibus esset unus homo, una verò persona creata unita iisdem essent duo homines, cum hic humanitates importentur in recto, ibi in obliquo. Si Verbum dimitteret hanc humanitatem, & Pater eam assumeret, esset alius homo; si verò hac dimissa Verbum aliam assumeret, esset idem homo, sicut est idem lucidum heri & hodie in hoc aère, quia licet lux mutetur, subiectum tamen quod in recto importa-

tur, manet idem. Ulterius, si quis fingat tres Personas divinas assumere tres naturas humanas, ita ut quavis persona terminet omnes illas naturas, erunt tres homines, quod etiam idem foret, si tres naturæ humanæ aut Angelicæ inter se penetratè terminarentur à tribus subsistentiis creatis, ita ut quavis subsistentia terminaret omnes.

Tandem, casu quo ulla ex Personis divinis assumeret duas simul naturas creatas, specia aut genere distinctas, humanam scilicet & Angelicam, esset inter concreta illa communicatio idiomatum, ut notat Suarez hic in commentario articulo 7. contra Caietanum, sicque homine moriente Angelus moreretur, sicut nunc in Christo, moriente homine, Deus moritur per communicationem idiomatum, ad hoc autem parum refert identificatio Personæ divinæ cum divinâ naturâ; ideo enim solum contingit hæc communicatio in Christo, in concreto inter humanam naturam & divinam, quia eadem persona subsistit in duabus naturis, ergo cum hic idem contingeret, esset eadem communicatio; cum enim in hoc casu hic Angelus esset hic homo, sequitur manifestè hoc homine moriente, hunc etiam Angelum mori: & sic de cæteris.

IX.
Si Persona aliqua divina assumet naturam humanam & Angelicam, esse inter concreta communicatio idiomatum.

DISPUTATIO QUINQUAGESIMA.

De naturâ assumptâ ejusque partibus & ordine assumptionis.

IN *Questione quartâ multa disputat Doctor Angelicus de naturâ quam Verbum assumpsit, de aptitudine scilicet & convenientiâ ex parte illius ut assumeretur: in quintâ varia inquiruntur circa partes & potentias naturæ assumptæ: in sextâ demum de ordine assumptionis, querit utrum prius una pars assumpta fuerit quàm alia, utrum partes Verbo unitæ prius fuerint, quàm inter se, &c. quæ hic sigillatim sunt disputanda.*

SECTIO PRIMA.

Vtrum quævis substantia assumi possit à Verbo.

I.

Nil obstat quo minus natura Angelica assumatur à Verbo.

ALBERTUS in 3. Distinct. 2. art. 2. negat naturam Angelicam assumi posse ab aliquâ Personâ divinâ. Ratio ipsius est, quod suppositum in Angelo non distinguatur à naturâ, cum ergo suppositum, seu subsistentia Angeli assumi nequeat, assumi etiam nequit natura, quæ à subsistentiâ non distinguitur. Sed falsò asseritur subsistentiam in Angelo non distinguî ab ejus naturâ, quare ex hoc capite nil im-

pedit, quin naturâ Angelicâ, vel Verbo, vel alteri Personæ divinæ hypostaticè uniatur, ut mox fusius ostendam numero tertio.

Dico primò: Posse quavis naturam humanam à Verbo assumi: hoc certum est contra Wiclephum asserentem non potuisse Verbum aliam assumere humanitatem, præter illam numero, quam de factò assumpsit; quod fortasse cum alio ipsius errore supra relato connexionem habet, quo dicebat non posse Deum facere aliud quàm quod de factò fecit. Cum ergo Christus fuerit similis nobis quoad humanitatem, nulla est vel probabilis ratio, cur quæcumque naturam humanam assumere non potuisset, æquè ac eam, quam assumpsit.

II.
Quævis etiam natura humana assumi potest à Verbo.

Dico

III. *Offenditur posse Verbum divinum uniri sibi hypostaticè naturam Angelicam.*

Dico secundò: Quoad naturam etiam Angelicam, ut dixi n. 1. nulla videtur difficultas; quidni enim, sicut supplevit Verbum defectum substantiæ humanæ, supplere etiam potuit substantiam naturæ Angelicæ. Cujus rei non leve fundamentum desumitur ex verbis illis Divi Pauli ad Hebræos 2. *Nisquam Angelos apprehendit, sed semen Abrahæ*: ubi significat Apostolus magnum contulisse Deum in nos beneficium, quod naturam nostram præligeret Angelicæ, cui se uniret hypostaticè, quod sanè nullum esset beneficium, si assumere naturam Angelicam non potuisset.

IV. *Negant nulli posse naturam irrationalem assumi à Verbo.*

De irrationali ergo naturâ præcipuè versatur difficultas, quâ in re Halensis, Richardus, in 3. Distinct. 2. art. 1. q. 4. Gabriel in 3. Distinct. 1. quæst. 2. art. 1. & 2. Pater Hurtado Disp. 2. Phys. sect. 7. num. 81. & alii affirmant impossibile esse ut Verbum naturam irrationali sibi uniat hypostaticè, nisi in ordine ad rationalem. Rationes afferentur postea.

V. *Natura quevis substantialis, etiam irrationalis, assumi potest à Verbo.*

Dicendum tamen cum S. Thoma in 3. Distinct. 2. q. 1. art. 1. quem sequuntur Thomistæ, Scoto, Durando & aliis, Suarez hic, Disp. 14. sectione 2. Vasquez Disputatione 3. capite 2. & communi Theologorum sententiâ, posse naturam quamvis substantialem, etiam irrationali, assumi à Verbo. Probat: nulla enim in hoc est repugnantia; ergo non est cur divinitus fieri non possit, ac proinde cum substantia omnis, etiam irrationalis, habeat substantiam, non est cur (sistendo præcisè in capacitate illius naturæ, & abstrahendo à congruentiis) assumi non possit. Confirmatur: in triduo mortis mansit corpus mortuum unitum Verbo; ergo potest Verbum assumere aliquid irrationale incapax gratiæ & beatitudinis; ergo & potest divinitus assumere corpus vel vivum vel mortuum Leonis, ergo & formam; quæ enim evidens hujus implicatio. Nec refert materiam primam ordinari ad animam rationalem, non sic formas materiales; esto enim ordinetur ad animam materia, alios tamen status patitur; in quibus incapax est animæ connaturaliter loquendo, & tamen tunc est assumptibilis.

VI. *Natura etiam obstat, aliâ quam in hoc apparere infirmitas non est, sed vitium incongruitatem.*

Obijcitur primò: Indecens videri ut Deus fiat mus, vel musca. Respondeo non agi de congruitate, sed possibilitate, nec fortasse sine aliquâ indecentia antecederet appareret Angelo unito divini Verbi cum materiâ primâ & humanitate, aut cum corporibus horum animalium, vel quod Deus inoreretur, si rem secundum se præcisè consideraret, & tamen hæc suntabilia. Sic etiam potuisset Christus, æquè manere sub accidentibus longè imperfectiorum substantiarum, minusque ratione nostrâ cum decentibus, atque sub speciebus panis, quod tamen nullus dicit esse impossibile, præsertim, cum stulta mundi elegerit Deus ut confunderet Sapientes. Non ergo negamus esse majorem congruitatem in unâ naturâ, quam in aliâ, sed possibilitatem.

VII. *Assumptio naturæ irrationalis non impedit, quod non possit consistere personam.*

Obijcitur secundò: Natura irrationalis non est apta constituere personam; ergo non potest assumi à Verbo. Nego consequentiam, sicut nec in triduo constituere personam cum corpore mortuo Christi Domini, cui tamen uniebatur. Non ergo est necessarium, ut forma vel quasi forma tribuat omni subjecto cui unitur, omnem suum effectum formalem, cum effectus formalis connotet, non formam solum, sed subjectum aptum: sic gratia habitualis non denominat Christum filium adoptivum sicut denominat Pe-

P. B. Comptoni Theol. Scholast. Tom. II.

trum; sic species visibiles in aëre receptæ non denominant aërem visivum sicut oculum; ergo ut possit Verbum uniri naturæ irrationali, sufficit quod unum effectum formalem possit ei conferre, nempe denominationem substantiæ, & suppositi; tam enim verè subsisteret illa natura per substantiam Verbi, ac subsistit modò natura humana per eandem, non tamen denominaret personam, sed suppositum, quia ad personam requiritur natura rationalis.

Objicies tertio: Natura irrationalis non est capax gratiæ, visionis beatæ, & sanctitatis; ergo non potest uniri illi Verbum, nec sanctitas in-creata. Negatur consequentia: hic enim non est effectus adequatus substantiæ Verbi, sed ut reddat naturam illam subsistentem; & operativam conformiter ad conditionem illius naturæ, sicut faceret substantia propria, & fortè ut debeat illi concursus ad operationes aliquas miraculosas, quas sanctus Dionysius & sanctus Damascenus vocant divinas. Imò substantia nulli est principium operandi, seu influens in operationes, ergo neque isthic deberet hoc expectari. Nec urget si quis objiciat, natura irrationalis non est capax visionis beatæ; ergo nec unionis hypostaticæ, quæ est major perfectio: Capacitas enim ad unionem fundatur solum in generali conditione naturæ substantialis, quæ capax est compositionis inter ipsam & substantiam, at visio est actus vitalis intellectualis, & consequenter requirit subjectum vitale, & spirituale.

Ad illud verò de sanctitate, dico per sanctitatem vel intelligi aptitudinem ad eliciendas operationes studiosas, & honestas, conducentes ad vitam æternam, non autem competit unioni hanc aptitudinem conferre cuicumque naturæ, sed solum liberæ, & illarum capaci: sin verò per sanctitatem intelligatur sanctificatio, seu dedicatio naturæ assumptæ per intimam unionem & præsentiam Personæ divinæ, sic dicunt hujus sententiæ Auctores sanctificatum iri naturas irracionales per Verbum, & fore eas hoc titulo speciali adoratione dignas.

Objicies quartò: *Esse est propter operari*; sed natura irrationalis non est capax ullius operationis divinæ, ut amoris Dei, visionis, &c. ergo nec divini esse. Respondetur primò: operationes miraculosas subinde vocari à Patribus divinas, ut supra diximus, & harum saltem est capax natura irrationalis. Respondetur secundò: esse existentia esse propter operari, non esse substantiæ, cum hæc non sit principium operationum, per unionem verò hypostaticam directè communicatur naturæ sola substantia, seu redditur natura ut subsistens.

SECTIO SECUNDA.

Inferuntur quedam circa assumptionem partium & unionis.

HINC infero primò: Non totum solum sed partes etiam incompletas sive integraliter, ut cor, caput, brachium, &c. sive substantialiter, ut materiam sine omni formâ, & formam sine materiâ existentem posse assumi à Verbo, ut de animâ constat in triduo, & de corpore exstant multi in eodem triduo non fuisse in materiâ illâ unitâ Verbo formam cadavericam, sed solum mansisse

VIII.

Dices: Natura irrationalis non est capax gratiæ, ergo nec unionis.

IX.

Sanctitas adhibet modum potest sumi.

X.

Dices: Natura irrationalis non est capax operationis divinæ, ergo nec esse.

I.

Partes, tum integraliter, tum substantialiter incompleta assumi possunt à Verbo.

C c